

ULUSAL YETERLİLİK

18UYxxxx-6

İRTİBAT ÇEVİRMENİ

SEVİYE 6

REVİZYON NO: 00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2018

ÖNSÖZ

İrtibat Çevirmeni (Seviye 6) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Üniversitesi tarafından, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

18UY0xxx-6İRTİBAT ÇEVİRMENİ ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	İrtibat Çevirmeni
2	REFERANS KODU	18UY0xxx-6
3	SEVİYE	6
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A) YAYIN TARİHİ	
	B) REVİZYON NO	
	C) REVİZYON TARİHİ	
8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin temel amacı, kurumların uluslararası ilişkilerinde, gündelik iletişim gereksinimleri karşılamak için sözlü çeviriyi yapan İrtibat Çevirmenliği (Seviye 6) mesleğinin, eğitim almış ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi, çalışma kapsamının belirlenmesi ve kalite standartlarının sağlanması için,</p> <ul style="list-style-type: none"> •Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, •Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, •Yükseköğretim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
<p>İrtibat Çevirmeni Yeterlilik sınavına girmek üzere başvuracak olan adayın, A dilinin (ana dilinin) Türkçe olduğu kabul edilir. Adayın, B dilinin (yabancı dilinin) seviyesini belgelemesi gerekir. Adayın, B dilindeki yetkinliğini belgelemesi için MYK Yabancı Dil Eşdeğerlilik Kılavuzu'nda belirtilen sınavlardan herhangi birine girmiş olması, ya da söz konusu Kılavuz'da sıralanmayan bir dilden sınava giriyorsa T.C. resmi kurumlarınca eşdeğer sayılan ve geçerlilik süresi dolmamış bir dil sınavı sonucu ibraz etmesi gerekir. İrtibat Çevirmenliği Yeterliliği sınavına başvuru için kabul edilen asgari dil düzeyi C1 seviyesidir.</p>		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
<p>A1 – İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma ve Kaynak Verimliliği A2 – Görüşme Çevirisi A3 – Ardıl Çeviri A4 –Yazılı Metinden Sözlü Çeviri</p>		
11-b) Seçmeli Birimler		

11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları	
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
<p>İrtibat Çevirmeni (Seviye 6) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerinde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için yeterlilik birimlerinin tamamından ilgili birimin ölçme ve değerlendirme bölümünde belirtilen kriterleri sağlayacak şekilde başarılı olmaları gerekir.</p> <p>A1 Biriminin sınavına ayrı bir oturumda girebilir; ancak, adayın A2, A3, A4 zorunlu birimlerin tamamından performansa dayalı sınavlar ardışık olarak, gerçeğe en yakın şartları karşılayan kontrollü bir ortamda gerçekleştirilir, ayrı ayrı değerlendirilir. Performans ölçmeye yönelik sınavlar A2, A3, A4 yeterlilik birimlerinde tanımlanan başarımlar ölçütleri dikkate alınarak yapılır. Kontrol listeleri, işin küçük parçalara ayrılmış kritik bileşenlerinden oluşur ve aday her bileşenden değerlendirilir.</p> <p>Aynı sınav oturumunda zorunlu birimlerin tamamından başarılı olunmaması halinde, adayın başarılı olduğu birimlere ait Birim Başarı Belgesi düzenlenir. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 6 (altı aydır). Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.</p>	
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ
	Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi belgenin düzenlendiği tarihten itibaren 5 (beş) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI
	Belge sahibi, mesleki yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi içerisinde 2. (ikinci) yılın sonundan itibaren en az bir kez Sınav ve Belgelendirme Kuruluşu tarafından gözetime tabi tutulur. Bu gözetim, belge sahibinin çalıştığı işyeri/işveren yetkilisi tarafından onaylanan hizmet bildirim yazısı ile gerçekleşir.
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ
	<p>Belge geçerlilik süresi sonunda, belge yenileme amaçlı değerlendirme yapılır. 5 (beş) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı değerlendirmeye tabi tutulur.</p> <p>Belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik kapsamında belge sahibi, bu süre içinde yeterlilik belgesi kapsamında belge aldığı dil kombinasyonunda en az 1 (bir) yıl süreyle irtibat çevirmeninin yaptığı çeviri türlerinde faaliyet gösterdiğini, iş yeri/işveren yetkilisi/yetkilileri tarafından onaylanan hizmet bildirim yazısı ile kanıtlar. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 (beş) yıl daha uzatılır.</p> <p>5 (beş) yıllık belge geçerlilik süresi içinde belge aldığı dil kombinasyonunda en az 1 (bir) yıllık hizmet bildirim yazısını sunamayan belge sahibi, yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performansa dayalı sınavlara (A2, A3, A4'ün her bir sınavı) tabi tutulur. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 (beş) yıl daha uzatılır.</p>
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)
	İstanbul Üniversitesi tarafından, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR
	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi

	KOMİTESİ	
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../...

18UY0???-6/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA VE KAYNAK VERİMLİLİĞİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma ve Kaynak Verimliliği
2	REFERANS KODU	18UY0???-6/A1
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	
	B)REVİZYON NO	
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Çalışma ortamında uygulayacağı iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini açıklar.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
1.1: Çalışma ortamında uygulayacağı güvenli çalışma yöntemlerini açıklar.		
1.2: Çalışma ortamında acil durumları ve izlenmesi gereken adımları açıklar.		
<u>Öğrenme Çıktısı 2: Çalışma ortamında uygulayacağı çevre koruma ile ilgili gereklilikleri açıklar.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: Çalışma ortamında uyulacak çevre koruma yöntemlerini açıklar.		
2.2: Atık bertaraf edilmesi ve dönüştürülebilir malzemenin bertaraf edilmesi ile ilgili yöntemleri açıklar		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
A1 yeterlilik birimine yönelik olarak teorik sınav, Ek A1-2'de yer alan Bilgiler Kontrol Listesine göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara en az on (10) soruluk, çoktan çok seçmeli veya çoktan tek seçmeli soru tiplerinde ve her biri eşit puan değerinde olan sorularla düzenlenmiş yazılı sınav uygulanmalıdır. Bu sınavda boş bırakılan veya yanlış cevaplandırılmış sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir- bir buçuk (1-1,5) dakika zaman verilir. T1 sınavında soruların en az %70'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde T1 sınavı ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, Bilkent Üniversitesi ve Çeviri Derneği işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN	

	SEKTÖR KOMİTESİ	
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği,
 - 1.1. Temel iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı
 - 1.3. Güvenli ve sağlıklı çalışma yöntemleri
 - 1.4. Acil durumlar
2. Çevre Koruma
 - 2.1 Temel çevre mevzuatı
 - 2.2. Çevre koruma uygulamaları

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	İSG kavramlarını tanımlar..		1.1	T1
BG.2	Çalışma ortamında oluşabilecek risk ve tehlike durumlarına karşı alınması gereken önlemleri sıralar.		1.1	T1
BG.3	Çalışma ortamında kullanılan araç, gereç ve ekipmanların güvenlik talimatlarına uygun olarak nasıl kullanılacağını açıklar.		1.1	T1
BG.4	Acil durum kavramının anlam ve kapsamını açıklar.		1.2	T1
BG.5	Acil durumda (iş kazası, yaralanma, yangın ve benzeri) izlenmesi gereken adımları listeler.		1.2	T1
BG.6	Karşılaşacağı tehlikeli durumları bildireceği birim ve kuruluşların neler olduğunu açıklar.		1.2	T1
BG.7	Çalışma ortamında tasarruflu ve verimli kullanması gereken kaynakları sıralar.		2.1	T1

BG.8	Çalışma ortamındaki kaynakların (enerji, sarf malzemeleri ve benzeri) tasarruflu ve verimli kullanılma yöntemlerini sıralar.		2.1	T1
BG.9	Çalışma ortamında oluşabilecek çevresel atıklarla ilgili izlenecek adımları listeler.		2.2	T1
BG.10	Çalıştığı alanlarda kullandığı dönüştürülebilir malzemelerin (kâğıt, metal, plastik vb.) bertarafıyla ilgili adımları tanımlar.		2.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

18UY0???-6/A2 GÖRÜŞME ÇEVİRİSİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Görüşme Çevirisi
2	REFERANS KODU	18UY0???-6/A2
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	
	B) REVİZYON NO	
	C) REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Divalogdaki konuşmaları ardıl olarak erek dile çevirir.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
1.1: Bilgi içeriğini erek dile doğru ve eksiksiz aktarır.		
1.2: Sözlü çeviri strateji ve tekniklerini uygular.		
1.3: Konuşmanın bağlamını ve söylem özelliklerini gözeterek çeviri yapar.		
1.4: Hedef kitleye uygun sözcük dağarcığı kullanır.		
<u>Öğrenme Çıktısı 2: Çevirisini performans ölçütlerine uygun bir şekilde erek dile aktarır.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: Çevirinin gerektirdiği zaman kısıtlamalarına uyar.		
2.2: Diyalogların kapsam ve bölümlenmesini aktarır.		
2.3: Konuşma hızını iletişimsel olacak şekilde ayarlar.		
<u>Öğrenme Çıktısı 3: Sözlü çeviri yaparken profesyonel davranış sergiler.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
3.1 Stresini yönetir.		
3.2 Beden dilini, jest ve mimiklerini kontrol ederek iletişime katkıda bulunur.		
3.3. Profesyonel çevirmen tutumu gösterir.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8	a) Teorik Sınav	
Uygulanmayacaktır.		
8	b) Performansa Dayalı Sınav	
A1 yeterlilik birimi için performansa dayalı, iki dil yönünde çeviri edimini ölçen, tek aşamalı bir sınav (P1) yapılır. Aday, biri Türkçe diğeri başvurduğu yabancı dili konuşan iki kişi arasındaki bir konuşmanın (diyalogun) (B dilinden A diline ve A dilinden B diline) ardıl çevirisini yapar. Performansa dayalı sınav gerçeğe en yakın koşulları sağlayacak şekilde yapılır. Sınav kontrol listesinde aday tarafından başarılması gereken kritik adımlar ve performans ölçütleri belirlenir.		
<u>Sınav değerlendirme:</u>		

Sınav Değerlendirme Komisyonu üyeleri, adayın uygulamadaki performansını sınav kontrol listesini kullanarak değerlendirir. Gözlenen performansta her bir ölçütün gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin değerlendirme, kontrol listesinde “evet” veya “hayır” şıklarından birinin işaretlenmesi ile yapılır. Adayın performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için kritik adımların tamamında başarı göstermesi gerekir.

Sınavın değerlendirmesi 3 (üç) üyeden oluşan Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılır (3 (üç) üyeli değerlendirme komisyonu). Değerlendiricilerin nitelikleri ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilmiştir. Bu niteliklere sahip olan Değerlendirme Komisyonu başkanı ve üyelerinin bulunmadığı dillerde, sınavın değerlendirmesi ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilen niteliklere sahip, aktif dilleri İngilizce, Fransızca ve/veya Almanca olan Değerlendirme Komisyonu başkanı, iki değerlendirici üye (bu üç üye asıl üye olarak anılır) ve dil uzmanı iki danışman üye olmak üzere 5 (beş) üyeden oluşan Değerlendirme Komisyonu (5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonu) tarafından yapılır.

Mümkün olduğu durumlarda, 5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonunda yer alan dil uzmanı danışman üyeler, Türkçe bilmelidir ve adayın B dili danışmanların ana dili olmalıdır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, adayın B dilinin danışman üyelerin B dili olması kabul edilebilir.

Sınav ortamı:

Sınav ortamında duymayı zorlaştıran etkenler olmamalıdır.

Sınav ortamı adayın sınav komisyonunu ve konuşmacıları rahatça görebileceği, yazdığı notları okuyabileceği şekilde aydınlatılır.

Tüm değerlendiricilerin görebileceği bir yerde, sessiz çalışan dijital bir duvar saati bulunur.

Adayın, değerlendiricilerin ve konuşmacıların önünde, sınav ortamındaki kayıt cihazına bağlı delege mikrofoni bulunur.

Aday, konuşmacıları ve değerlendiricileri görebileceği şekilde oturtulur.

Konuşma yapmayacak değerlendiriciler adayın karşısında, konuşmayı yapacak üyeler ise adayın iki yanına oturur.

Aday için yüksekliği ayarlanabilir bir sandalye ve üzerinde yazı yazabileceği bir masa bulunur.

Adaylara not almak için uygun kalem ve kağıt sağlanır.

Adayın yerinden kalkmadan erişebileceği uzaklıkta su ve kâğıt mendil bulundurulur.

Sınav metni:

Sınav metni kontrol listesinde belirtilen kritik adımları ve diğer ölçütleri değerlendirmeye uygun şekilde tasarlanır.

Sınav metni, her biri en az 1 (bir) dakika en fazla 1 (bir) dakika 30 (otuz) saniyeden oluşan, toplam 14 metin kesitinden oluşur. Sınav metni olarak dillendirilecek diyaloglar toplamda en az 14 (on dört) en fazla 15 (on beş) dakika uzunluğunda olmalıdır. Bu kesitlerin yarısı adayın A dilinde, yarısı ise B dilinde dillendirilir.

Söz konusu metin kesitleri iki kişilik bir diyalogun dökümü olacak şekilde tasarlanır. Karşılıklı görüş alışverişi, işbirliği, iletişim girişimi, tanışma görüşmesi gibi konuları içeren bir konuşma tasarlanır.

Kurumların iletişiminde kullanımı yaygın olan söylemi yansıtan metin içerikleri seçilir.

Her bir sınav metninin A ve B dilindeki diyaloglar, giriş - gelişme - sonuç bölümlerinden oluşan, anlamlı ve gerçeğe yakın bir konuşmanın/görüşmenin dökümüdür ve tek sefer kullanılır.

Sınav metni, genel kültür ve dünya bilgisi olan eğitimli ve birikimli bir irtibat çevirmeni vasfını taşıyacak kişinin bilmesi beklenen terimlerin dışında uzmanlık alanı terimleri içermez.

Sınav metinleri Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunca oluşturulan bir havuzda hazır bulundurulur.

Sınav metinleri Değerlendirme Komisyonunda tanımlanan üyelerin vasıflarına sahip uzmanlar tarafından hazırlanır.

Değerlendirme komisyonu üyesi olarak belirlenen kişilerin vasfını haiz uzmanların hazırladığı sınav metinleri Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunun sınav metni havuzuna kabul edilmeden önce, aynı vasıflara sahip diğer bir üye tarafından kontrol edilir ve onaylanarak metin havuzuna alınır.

3 kişilik Değerlendirme Komisyonunun oluşturulamayacağı tespit edilen tüm dillerde, sınav metninin Türkçe çevirisi de havuzda bulundurulur ve sınav metnine zorunlu ek olarak kabul edilir.

Kuruluş, sınav başlamadan en geç 1 (bir) saat önce bir araya gelecek olan Değerlendirme Komisyonuna, her bir birimin sınavı için uygun kombinasyonda, iki adet olası sınav metni sunar. Komisyon, sunulan metinlerden birini sınav metni olarak belirler.

Sınav Değerlendirme Komisyonunda yer alan üyelerden sınav metinlerini dillendirecek olanlar Komisyonunca mutabakata varılarak seçilir. Söz konusu uzmanlara sınav metnini dillendirecek şekilde etüt etmeleri için en az yarım saat (30 dakika) süre tanınır.

Sınav sırasında adayın dil kombinasyonuna sahip üye tarafından dillendirilecek sınav metni, metnin dillendirilmesini kolaylaştıracak şekilde kısa konuşma notları halinde (konuşmacı olarak seçilen üyenin kendisi tarafından) hazır edilebilir.

5 (beş) üyeli Komisyonlarda, dil uzmanı olan danışman üyenin, adayın B dilinde yapacağı konuşmanın Türkçe yazılı çevirisini adayla aynı dil kombinasyonuna sahip olmayan komisyon başkanı ve diğer değerlendiricilerin (asıl üyelerin) önünde bulundurulur.

Her bir sınav metni giriş - gelişme - sonuç bölümlerinden oluşur ve tek sefer kullanılır.

3 (Üç) Üyeli Değerlendirme Komisyonlarının Olduğu Durumlarda Sınav İşleyişi:

1) Değerlendirme Komisyonu, aday sınava alınmadan en geç bir saat önce toplanır ve sınav metninin hazırlanması başlığı altında ayrıntılandırılan sürece uygun hareket eder. Sınav başlamadan önce sınav akışını, değerlendiricilerin ve konuşmacıların görevlerini ve değerlendirme yöntemini tekrar gözden geçirir ve sınav metninin sürelerini/uzunluklarını kontrol eder.

2) Komisyon Başkanı, sınav metninin okunmayacağını, dillendirilmesi gerektiğini değerlendiricilere ve konuşmacılara hatırlatır.

3) 1. ve 2. şıkta söz edilen bilgilendirme tamamlandığında aday sınav odasına alınır.

4) Sınav başlangıcında, Komisyon Başkanı, adayı, sınav işleyişi ve değerlendiriciler hakkında kısaca bilgilendirir.

5) A ve B dilinde yürütülecek diyalogu dillendirecek konuşmacılar söz alır. Konuşmacılar, konuşmayı dillendirmeden önce, adaya konuşmanın konusu, içeriği ve hedef kitlesi konusunda bilgi verir. Değerlendirme Komisyonu üyelerinin profesyonel takdiriyle (gerekeceğinin düşünüldüğü durumlarda) alana özgü terimce, kısaltma ve benzeri konularda adaya bilgi verilir.

6) Konuşmacılar, konuşmayı dillendirmeye başlamadan önce, adaya hazır olup olmadığını sorarlar. Aday hazır olduğunu ifade ettiğinde konuşmacılar konuşmaya başlar.

7) Konuşma metni anlaşılır bir hızda ve tonlamayla dillendirilir.

8) Her konuşmacı sırayla bir metin birimini (1-1.5 dakika) dillendirir. Konuşma yapılırken, aday, gerekli görürse, çeviride faydalanacağı notları tutar.

9) Her bir konuşma kesiti (1-1,5 dakika) bittikten sonra aday (not aldıysa notlarından da faydalanarak aksi takdirde not desteği olmadan) çevirisini yapar.

10) Çeviri yapılırken ve/ya sonrasında, değerlendiriciler, Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunun söz konusu birime ilişkin hazırladığı kontrol listelerinden yola çıkarak oluşturduğu değerlendirme evrakını bireysel olarak doldururlar ve arzu ettikleri takdirde notlar alırlar.

11) Aday, çevirisini tamamladıktan sonra sınav odasından çıkar.

12) Değerlendiriciler bireysel olarak doldurdukları kontrol listelerini ve aldıkları notları birkaç dakika gözden geçirirler.

13) Değerlendiriciler uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren bir ortak kontrol listesi doldururlar. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda Komisyon Sınav Merkezi tarafından çekilen kayıtları dinler. Adayın başarılı olabilmesi için tüm kritik adımları başarması ve kritik olmayan adımlardan en az 5'ini başararak toplamda %80 alması gerekir.

5 (beş) Üyeli Değerlendirme Komisyonlarının Olduğu Durumlarda Sınav İşleyişi:

- 1) 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonlarında, 3 (üç) üyeli Değerlendirme Komisyonları için belirlenen işleyişteki 1-9 arası adımlar tamamlanır. Arzu eden değerlendiriciler çeviri sırasında adayın performansı ile ilgili not alabilirler.
- 2) Üç üyeli Değerlendirme Komisyonları için belirlenen işleyişteki 11'inci adım tamamlanır.
- 3) 5 (beş) üyeli komisyonlarda, değerlendiriciler adayın sınavı tamamlamasının ve sınav odasından çıkmasının ardından kontrol listesini bireysel olarak doldurmazlar. Dil uzmanı olan danışman üyeler diğer değerlendiricilere adayın dil yeterliliği konusunda geri bildirimde bulunurlar. Tüm asıl değerlendiricilerin görüşleri alınarak ve kaynak metnin içeriğinin ve aktarımın yeterli olup olmadığını belirlemek için danışman üyelere diğer değerlendiriciler tarafından sorular sorularak destek alınıp, birlikte tek bir kontrol listesi doldurulur. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda değerlendiriciler, Sınav Merkezi tarafından alınan kayıtları dinlerler. Sürecin sonunda, anlaşmazlığın uzlaşmayla giderilemediği durumlarda karar oy çokluğu ile alınır. 5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonlarında adayın başarılı olduğuna dair karar vermek için en az 2 (iki) asıl üye, bir dil uzmanı olan danışman üye değerlendiricinin aynı yönde görüş bildirmesi gerekir. Adayın başarılı olabilmesi için tüm kritik adımları başarması ve kritik olmayan adımlardan en az 5'ini başararak toplamda %80 alması gerekir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birimin kazandırılması için aşağıda tanımlanan içeriğe sahip bir eğitim programının tamamlanması tavsiye edilir:

1. Dil ve Kültür
 - 1.1. Türkçe bilgisi
 - 1.2. Yabancı dil bilgisi
 - 1.3. Çeviri yapılacak dillerin ve toplumların kültürleri
 - 1.4. Konuşma, dil ve söylem kullanımı

2. Ardıl Çeviri Teknikleri
 - 2.1. Etkili dinleme teknikleri
 - 2.2. Bellek geliştirme teknikleri
 - 2.3. Çeviri amaçlı not tutma teknikleri
 - 2.4. Notlardan çeviri yapma teknikleri
 - 2.5. Yeniden dillendirmede konuşma, dil ve söylem kullanımı teknikleri
3. Sözlü Çevirmen Performans Stratejileri
 - 3.1. Çalışma süreçlerinde kalite ve verimlilik
 - 3.2. Stres yönetimi
 - 3.3. Etkili konuşma teknikleri

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
----	---------------	------------------	----------------------------------	---------------------

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1*	Sözlü kaynak metnin düşünsel ana noktalarını ve içeriğini metnin anlamına uygun olarak aktarır.	D.1.5	1.1	P1
BY.2*	Sözlü kaynak metnin düşünsel ana noktalarını ve içeriğini eksiksiz aktarır.	C.4.2 D.15	1.1	P1
BY.3	Bilgi içeren bileşenleri (tarih, özel isim, sayı) doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6	1.1	P1
BY.4	Bilgi içeren bileşenleri (tarih, özel isim, sayı) eksiksiz aktarır.	C.2.3 D.1.5	1.1	P1
BY.5	Konuşmadaki ikincil fikirleri doğru aktarır.	D.1.5	1.1	P1

BY.6	Konuşmadaki ikincil fikirleri eksiksiz aktarır.	D.1.5	1.1	P1
BY.7*	Konuşmadaki fikirlerin arasındaki bağlantıları doğru kurar.	D.1.6	1.2	P1
BY.8*	Anlamın aktarılmasına katkıda bulunmayan ve kaynak metinde olmayan bir bilgiyi eklemeyiz.	C.3.1. D.1.5,	1.2	P1
BY.9	Hedef kitlenin bilgi düzeyine göre bazı anlam birimlerinde gerekli açıklamaları ekler ve /ya açıklar.	C.3.2 C.2.5 D.1.6	1.2	P1
BY.10	Tam karşılığını bilmediği/o anda aklına gelmeyen anlam birimini açıklayarak aktarır.	C.3.2 C.2.3 D.1.6	1.2	P1
BY.11*	Konuşmacının bakış açısını doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6 C.3.1 C.2.5	1.3	P1
BY.12*	Konuşma bağlamına göre çevirisini doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6 C.3.1 C.2.5	1.3	P1
BY.13	Konuşmacıların biçimini erek dildeki eşdeğeriyle aktarır.	C.2.5 D.1.6	1.3	P1
BY.14*	Konuşmayı çevirirken olay canlandırması yapılan ortamdaki kişilerin konumlarının gerektirdiği unvan ve hitap tarzlarını kullanır.	C.3.2 D.1.7	1.4	P1
BY.15	Olay canlandırması yapılan ortamdaki hedef kitlenin eğitim ve meslek özelliklerine uygun terimleri kullanır.	C.2.5. C.3.2, D.1.6	1.4	P1
BY.16*	Çevirisini kaynak konuşmaların uzunluğuna göre ayarlar ve en fazla birkaç saniye uzatarak/kısaltarak iletir.	D.1.6.	2.1	P1
BY.17*	Takip edilebilecek bir hızla konuşur.	D.1.6	2.3	P1

BY.18*	Konuşmanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlendirmelerini erek dilde yansıtır.	D.1.1	2.2	P1
BY.19	Konuşmanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin kapsamalarını erek dilde yansıtır	D.1.1	2.2	P1
BY.20*	İçeriğe uygun bir doğal konuşma akışı benimser.	D.1.6	2.3	P1
BY.21	Çevirisini, anlamayı zorlaştıracak ölçüde yer yer hızlanıp yavaşlamadan tutarlı bir hızla aktarır.	D.1.6	2.3	P1
BY.22*	Çeviri sırasında sesi titremeden konuşur.	D.1.6	3.1	P1
BY.23*	Konuşurken nefesini kontrol eder.	D.1.6	3.1	P1
BY.24*	Beden diliyle rahat olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	3.1	P1
BY.25	Beden diliyle kendinden emin olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	3.1	P1
BY.26*	Tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak hareket ve davranışlardan kaçınır.	D.1.6	3.2	P1
BY.27	Beden dili ve ses tonuyla konuşmacının duygularını ve biçimini yansıtır.	D.1.6	3.2	P1
BY.28*	İletişim kurarken doğru tonlama, vurgu ve akıcılığı sergiler.	C.4.2 D.1.6	3.2	P1
BY.29*	Çeviri sırasında konuşmacılar ile göz teması kurar.	C.4.2 D.1.6	3.2	P1
BY.30*	Telaffuzu düzgündür ve sözcükleri yutmadan sesletir.	D.1.7	3.3	P1
BY.31*	Çeviri sırasında, tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak sesleri çıkarmaz.	D.1.6	3.3	P1
BY.32	Resmi kurumların görüşme ortamına uygun bir kıyafet giyer.	D.1.6	3.3	P1
BY.33	Çeviri sırasında yüzünün görünmesini engellemeyecek şekilde kendini hazırlar.	D.1.6	3.3	P1
BY.34*	Resmi bir sınav ortamının gerektirdiği görgü kurallarına uygun davranışları sergiler.	D.1.5	3.3	P1

(*) Performansa dayalı sınavda başarılması zorunlu kritik adımlar.

18UY0???-6/A3 ARDIL ÇEVİRİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Ardıl Çeviri
2	REFERANS KODU	18UY0???-6/A3
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	
	B) REVİZYON NO	
	C) REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Konuşmayı ardıl olarak erek dile çevirir.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
1.1: Bilgi içeriğini erek dile doğru ve eksiksiz aktarır.		
1.2: Sözlü çeviri strateji ve tekniklerini uygular.		
1.3: Anlamı aktarırken, konuşmanın bağlamını ve söylem özelliklerini gözetir.		
1.4: Hedef kitleye uygun sözcük dağarcığı kullanır.		
<u>Öğrenme Çıktısı 2: Performans ölçütlerine uygun bir şekilde çeviri yapar.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: Çevirinin gerektirdiği zaman kısıtlamalarına uyar.		
2.2: Kaynak metnin kapsam ve bölümlenmesini aktarır.		
2.3: Konuşma hızını iletişimsel olacak şekilde ayarlar.		
<u>Öğrenme Çıktısı 3: Çeviriyi yaparken profesyonel davranış sergiler.</u>		
Başarım Ölçütleri:		
3.1 Stresini yönetir.		
3.2 Beden dilini, jest ve mimiklerini kontrol ederek iletişime katkıda bulunur.		
3.3. Profesyonel çevirmen tutumu gösterir.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
9	a) Teorik Sınav	
Uygulanmayacaktır.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
A2 yeterlilik birimi için performansa dayalı iki aşamalı (P1 ve P2) bir sınav yapılır. P1 aşamasında aday, başvurduğu B dilinden A diline bir konuşmanın ardıl çevirisini yapar, P2 aşamasında aday, başvurduğu A dilinden B diline bir konuşmanın ardıl çevirisini yapar.		
Performansa dayalı sınav gerçeğe en yakın koşulları sağlayacak şekilde yapılır. Sınav kontrol listesinde aday tarafından başarılması gereken kritik adımlar ve performans kriterleri belirlenir.		

Sınav değerlendirme:

Sınav değerlendirme komisyonu üyeleri, adayın uygulamadaki performansını sınav kontrol listesini kullanarak değerlendirir. Gözlenen performansta her bir ölçütün gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin değerlendirme, kontrol listesinde “evet” veya “hayır” şıklarından birinin işaretlenmesi ile yapılır. Adayın performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için kritik adımların tamamında başarı göstermesi gerekir. Kontrol listesindeki diğer maddelerin her biri 2 puan ağırlığındadır. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların tamamından başarılı olması ve asgari olarak 10 puan alması gerekir.

Sınavın değerlendirme 3 (üç) üyeden oluşan Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılır (3 (üç) üyeli değerlendirme komisyonu). Değerlendiricilerin nitelikleri ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilmiştir. Bu niteliklere sahip olan Değerlendirme Komisyonu başkanı ve üyelerinin bulunmadığı dillerde, sınavın değerlendirme ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilen niteliklere sahip, aktif dilleri İngilizce, Fransızca ve/veya Almanca olan Değerlendirme Komisyonu başkanı, iki değerlendirici üye (bu üç üye asıl üye olarak anılır) ve dil uzmanı iki danışman üye olmak üzere 5 (beş) üyeden oluşan değerlendirme komisyonu (5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonu) tarafından yapılır.

Mümkün olduğu durumlarda, 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonunda yer alan dil uzmanı danışman üyeler, Türkçe bilmelidir ve adayın B dili danışmanların ana dili olmalıdır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, adayın B dilinin danışman üyelerin B dili olması kabul edilebilir.

Sınav ortamı:

- Sınav ortamında duymayı zorlaştıran etkenler olmamalıdır.
- Sınav ortamı adayın sınav komisyonunu ve konuşmacıları rahatça görebileceği, yazdığı notları okuyabileceği şekilde aydınlatılır.
- Tüm değerlendiricilerin görebileceği bir yerde, sessiz çalışan dijital bir duvar saati bulunur.
- Adayın, değerlendiricilerin ve konuşmacıların önünde, sınav ortamındaki kayıt cihazına bağlı delege mikrofonu bulunur.
- Aday konuşmacıları ve değerlendiricileri rahatça görebileceği şekilde oturtulur.
- Konuşma yapmayacak değerlendiriciler adayın karşısında, konuşmayı yapacak üyeler ise adayın yanına otururlar.
- Aday için yüksekliği ayarlanabilir bir sandalye ve üzerinde yazı yazabileceği bir masa bulunur.
- Adaylara not almak için uygun kalem ve kağıt sağlanır.
- Adayın yerinden kalkmadan erişebileceği uzaklıkta su ve kâğıt mendil bulundurulur.

Sınav metni:

- Sınav metni en az 2 (iki) dakika 30 (otuz) saniye, en fazla 3 (üç) dakikalık sürede dillendirilebilecek bir metindir.
- Sınav metni, genel kültür ve dünya bilgisi olan eğitilmiş ve birikimli bir irtibat çevirmeni vasfını taşıyacak kişinin bilmesi beklenen terimlerin dışında bir uzmanlık alanı gerektiren terimleri içermez.
- Sınav metni kontrol listesinde belirtilen kritik adımları ve diğer ölçütleri değerlendirmeye uygun şekilde tasarlanır.
- Sınav metinleri Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunca oluşturulan bir havuzda hazır bulundurulur.
- Sınav metinleri Değerlendirme Komisyonunda tanımlanan üyelerin vasıflarına sahip uzmanlar tarafından hazırlanır. Değerlendirme Komisyonu üyesi olarak belirlenen kişilerin vasfına haiz uzmanların hazırladığı sınav metinleri, aynı vasıflara sahip diğer bir üye tarafından kontrol edilir ve ancak onaylandıktan sonra Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunun metin havuzuna alınır.
- 3 kişilik Değerlendirme Komisyonunun oluşturulamayacağı tespit edilen tüm dillerde, sınav metninin Türkçe çevirisi de havuzda bulundurulur ve sınav metnine zorunlu ek olarak kabul edilir.
- Kuruluş, sınav başlamadan en geç 1 (bir) saat önce bir araya gelecek olan Değerlendirme Komisyonuna her bir aşama (P1, P2) sınavı için uygun kombinasyonda iki adet olası sınav metni

sunar. Komisyon, sunulan metinlerden birini sınav metni olarak belirler.

- Sınav Değerlendirme Komisyonunda yer alan üyelerden sınav metinlerini dillendirecek olanlar Komisyonca mutabakata varılarak seçilir ve söz konusu uzmanlara sınav metnini dillendirecek şekilde etüt etmeleri için en az yarım saat (30 dakika) süre tanınır.
- Sınav sırasında adayın dil kombinasyonuna sahip üye tarafından dillendirilecek sınav metni, metnin dillendirilmesini kolaylaştıracak şekilde kısa konuşma notları halinde (uzmanın kendisi tarafından) hazır edilebilir.
- Her bir sınav metni giriş - gelişme - sonuç bölümlerinden oluşur ve tek sefer kullanılır.

3 (Üç) Üyeli Değerlendirici Komisyonunun Olduğu Durumlarda Sınav İşleyişi:

- 1) Değerlendirme Komisyonu, aday sınava alınmadan en geç bir saat önce toplanır. Sınav başlamadan önce sınav akışını, değerlendiricilerin ve konuşmacıların görevlerini ve değerlendirme yöntemini tekrar gözden geçirir ve sınav metinlerinin sürelerini/uzunluklarını kontrol eder.
- 2) Komisyon Başkanı, sınav metinlerinin okunmayacağını, dillendirilmesi gerektiğini değerlendiricilere ve konuşmacılara hatırlatır.
- 3) 1. ve 2. şıkta söz edilen bilgilendirme tamamlandığında aday sınav odasına alınır.
- 4) Komisyon Başkanı, sınav başlangıcında, adayı, sınav işleyişi ve değerlendiriciler hakkında kısaca bilgilendirir.
- 5) Adayın B dilindeki konuşmayı dillendirecek konuşmacı söz alır. Konuşmacı, konuşmayı dillendirmeden önce, adaya konuşmanın konusu, içeriği ve hedef kitlesi konusunda bilgi verir. Değerlendirme Komisyonu üyelerinin profesyonel takdiriyle (gerekeceğinin düşünüldüğü durumlarda) alana özgü terimce, kısaltma ve benzeri konularda adaya bilgi verilir.
- 6) Konuşmacı, konuşmayı dillendirmeye başlamadan önce, adaya hazır olup olmadığını sorar. Aday hazır olduğunu ifade ettiğinde konuşmacı konuşmaya başlar.
- 7) Konuşma metni anlaşılır bir hızda ve tonlamayla dillendirilir.
- 8) Konuşmacı (3 dakika-3 dakika 30 saniye) konuşmasını yapar. Konuşma yapılırken, aday, gerekli görürse, çeviride faydalanacağı notları tutar.
- 9) Konuşma tamamlanınca aday (not aldıysa notlarından da faydalanarak aksi takdirde not desteği olmadan) çevirisini yapar.
- 10) Çeviri yapılırken ve/ya sonrasında, değerlendiriciler bireysel olarak Sınav ve Belgelendirme kuruluşunun söz konusu birime ilişkin hazırladığı kontrol listelerinden yola çıkarak oluşturduğu değerlendirme evrakını doldururlar.
- 11) Aday, çevirisini tamamladıktan sonra sınav odasından çıkar.
- 12) Komisyon başkanı, kronometre ile tespit edilen kaynak konuşma ve çeviri sürelerini komisyon üyelerine ilan eder.
- 13) Değerlendiriciler bireysel olarak doldurdıkları kontrol listelerini birkaç dakika gözden geçirirler.
- 14) Aday yeniden içeri davet edilir.
- 15) Adayın A dilindeki konuşmayı dillendirecek konuşmacı söz alır. Konuşmacı, konuşmayı dillendirmeden önce, adaya konuşmanın konusu, içeriği ve hedef kitlesi konusunda bilgi verir. Değerlendirme Komisyonu üyelerinin profesyonel takdiriyle (gerekeceğinin düşünüldüğü durumlarda) alana özgü terimce, kısaltma ve benzeri konularda adaya bilgi verilir.
- 16) P2 bileşeni için 6-13 arası adımlar tekrarlanır.
- 17) Değerlendiriciler uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 ve P2 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren bir ortak kontrol listesi doldururlar. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda komisyon Sınav Merkezi tarafından alınan kayıtları dinler. Adayın başarılı olabilmesi için tüm kritik adımları başarması ve kritik olmayan adımlardan en az 5'ini başarması gerekir.

5 (beş) Üyeli Değerlendirme Komisyonlarının Olduğu Durumlarda Sınav İşleyişi:

- 1) 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonlarında, 3 (üç) üyeli Değerlendirme Komisyonları için belirlenen işleyişteki 1-12'inci adım tamamlanır.

2) 5 (beş) üyeli Komisyonlarda, değerlendiriciler adayın sınavı tamamlamasının ve sınav odasından çıkmasının ardından kontrol listesini bireysel olarak doldurmazlar. Dil uzmanı olan danışman üyeler diğer değerlendiricilere adayın dil yeterliliği konusunda geri bildirimde bulunurlar. Tüm asıl değerlendiricilerin görüşleri alınarak ve kaynak metnin içeriğinin ve aktarımın yeterli olup olmadığını belirlemek için danışman üyelere diğer değerlendiriciler tarafından sorular sorularak destek alınıp, birlikte tek bir kontrol listesi doldurulur. Değerlendiriciler uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren bir ortak kontrol listesi doldururlar.

3) Üç üyeli değerlendirme komisyonları için belirlenen işleyişteki 14-16'nci adımlar tamamlanır.

4) Değerlendiriciler uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 ve P2 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren bir ortak kontrol listesi doldururlar. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda değerlendiriciler, Sınav Merkezi tarafından alınan kayıtları dinlerler. Adayın başarılı olabilmesi için tüm kritik adımları başarması ve kritik olmayan adımlardan en az 5'ini başarması ve Sınavın tamamından %80 başarılı olması gerekir. 5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonlarında adayın başarılı olduğuna dair karar vermek için en az 2 (iki) asıl üye, bir dil uzmanı olan danışman üye değerlendiricinin aynı yönde görüş bildirmesi gerekir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

-		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A3-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birimin kazandırılması için aşağıda tanımlanan içeriğe sahip bir eğitim programının tamamlanması tavsiye edilir:

1. Dil ve Kültür
 - 1.1. Türkçe bilgisi
 - 1.2. Yabancı dil bilgisi
 - 1.3. Çeviri yapılacak dillerin ve toplumların kültürleri
 - 1.4. Konuşma, dil ve söylem kullanımı
2. Ardıl Çeviri Teknikleri
 - 2.1. Etkili dinleme teknikleri
 - 2.2. Bellek geliştirme teknikleri
 - 2.3. Çeviri amaçlı not tutma teknikleri
 - 2.4. Notlardan çeviri yapma teknikleri
 - 2.5. Yeniden dillendirmede konuşma, dil ve söylem kullanımı teknikleri
3. Sözlü Çevirmen Performans Stratejileri
 - 3.1. Çalışma süreçlerinde kalite ve verimlilik

3.2. Stres yönetimi

3.3. Etkili konuşma teknikleri

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
----	---------------	------------------	----------------------------------	---------------------

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1*	Sözlü kaynak metnin düşünsel ana noktalarını ve içeriğini metnin anlamına uygun olarak aktarır.	D.1.5	1.1	P1, P2
BY.2*	Sözlü kaynak metnin düşünsel ana noktalarını ve içeriğini eksiksiz aktarır.	C.4.2 D.15	1.1	P1, P2
BY.3	Bilgi içeren bileşenleri (tarih, özel isim, sayı) doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6	1.1	P1, P2
BY.4	Bilgi içeren bileşenleri (tarih, özel isim, sayı) eksiksiz aktarır.	C.2.3 D.1.5	1.1	P1, P2
BY.5	Konuşmadaki ikincil fikirleri doğru aktarır.	D.1.5	1.1	P1, P2
BY.6	Konuşmadaki ikincil fikirleri eksiksiz aktarır.	D.1.5	1.1	P1, P2
BY.7*	Konuşmadaki fikirlerin arasındaki bağlantıları doğru kurar.	D.1.6	1.2	P1, P2
BY.8*	Anlamın aktarılmasına katkıda bulunmayan ve kaynak metinde olmayan bir bilgiyi eklemeyiz.	C.3.1. D.1.5,	1.2	P1, P2
BY.9	Hedef kitlenin bilgi düzeyine göre bazı anlam birimlerinde gerekli açıklamaları ekler ve /ya açıklar.	C.3.2 C.2.5 D.1.6	1.2	P1, P2

BY.10	Tam karşılığını bilmediği ve/ya o anda aklına gelmeyen anlam birimini açıklayarak aktarır.	C.3.2 C.2.3 D.1.6	1.2	P1, P2
BY.11*	Konuşmacının bakış açısını doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6 C.3.1 C.2.5	1.3	P1, P2
BY.12*	Konuşma bağlamına göre çevirisini doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6 C.3.1 C.2.5	1.3	P1, P2
BY.13	Konuşmacıların biçimini erek dildeki eşdeğeriyle aktarır.	C.2.5 D.1.6	1.3	P1, P2
BY.14*	Konuşmayı çevirirken olay canlandırması yapılan ortamdaki kişilerin konumlarının gerektirdiği unvan ve hitap tarzlarını kullanır.	C.3.2 D.1.7	1.4	P1, P2
BY.15	Olay canlandırması yapılan ortamdaki hedef kitlenin eğitim ve meslek özelliklerine uygun terimleri kullanır.	C.2.5. C.3.2, D.1.6	1.4	P1, P2
BY.16*	Çevirisini kaynak konuşmaların uzunluğuna göre ayarlar ve en fazla birkaç saniye uzatarak/kısaltarak iletir.	D.1.6.	2.1	P1, P2
BY.17*	Takip edilebilecek bir hızla konuşur.	D.1.6	2.1	P1, P2
BY.18*	Konuşmanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlendirmelerini erek dilde yansıtır.	D.1.1	2.2	P1, P2
BY.19	Konuşmanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin kapsamalarını erek dilde yansıtır	D.1.1	2.2	P1, P2
BY.20*	İçeriğe uygun bir doğal konuşma akışı benimser.	D.1.6	2.3	P1, P2
BY.21	Takip edilmesini zorlaştıracak ölçüde yer yer hızlanıp yavaşlamadan tutarlı bir hızda konuşur.	D.1.6	2.3	P1, P2
BY.22*	Sesi titremeden konuşur.	D.1.6	3.1	P1, P2
BY.23*	Konuşurken nefesini kontrol eder.	D.1.6	3.1	P1, P2

BY.24*	Beden diliyle rahat olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	3.1	P1, P2
BY.25	Beden diliyle kendinden emin olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	3.1	P1, P2
BY.26*	Tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak hareket ve davranışlardan kaçınır.	D.1.6	3.2	P1, P2
BY.27	Beden dili ve ses tonuyla konuşmacının duygularını ve biçimini yansıtır.	D.1.6	3.2	P1, P2
BY.28*	Tonlama, vurgu ve akıcılığa dikkat ederek iyi bir iletişimci özelliklerini sergiler.	C.4.2 D.1.6	3.2	P1, P2
BY.29*	Çeviri sırasında konuşmacılar ile göz teması kurar.	C.4.2 D.1.6	3.2	P1, P2
BY.30*	Telaffuzu anlaşılır ve sözcükleri yutmadan sesletir.	D.1.7	3.3	P1, P2
BY.31*	Çeviri sırasında, tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak sesleri çıkarmaz.	D.1.6	3.3	P1, P2
BY.32	Resmi kurumların görüşme ortamına uygun bir kıyafet giyer.	D.1.6	3.3	P1, P2
BY.33	Çeviri sırasında yüzünün görünmesini engellemeyecek şekilde kendini hazırlar.	D.1.6	3.3	P1, P2
BY.34*	Resmi bir sınav ortamının gerektirdiği görgü kurallarına uygun davranışları sergiler.	D.1.5	3.3	P1, P2

(*) Performansa dayalı sınavda başarılması zorunlu kritik adımlar.

18UY0000-6/A4 YAZILI METİNDEN SÖZLÜ ÇEVİRİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Yazılı Metinden Sözlü Çeviri
2	REFERANS KODU	18UY0000-6/A4
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	
	B) REVİZYON NO	
	C) REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: Kaynak metni çeviri amaçlı çözümler ve çevirisini çerçeveleyecek şekilde özetler.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1 Metnin ana bilgi bileşenlerini, amacını ve kapsamını kendine verilen süre içinde çözümlediğini özetinde yansıtır.</p> <p>1.2 Metnin amacına ve kapsamına yönelik kısa bir özet iletir.</p> <p>1.3 Kısa özeti iletirken ana noktaları, alana uygun terimleri ve söylemi kullanır.</p> <p>1.4 Özet aktarımında, özetleyerek çeviri yaptığını profesyonel davranışı ve performans ölçütlerine uygun bir şekilde hedef kitleye belli eder.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Yazılı kaynak metni sözlü olarak erek dile çevirir.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Bilgi içeriğini erek dile doğru ve eksiksiz aktarır.</p> <p>2.2: Sözlü çeviri strateji ve tekniklerini uygular.</p> <p>2.3: Anlamı erek dile aktarırken, metnin bağlamını ve söylem özelliklerini gözetir.</p> <p>2.4: Hedef kitleye uygun sözcük dağarcığı kullanır.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Kaynak metni performans ölçütlerine uygun bir şekilde erek dile aktarır.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1: Çevirinin gerektirdiği zaman kısıtlamalarına uyar.</p> <p>3.2: Kaynak metnin kapsam ve bölümlenmesini aktarır.</p> <p>3.3: Konuşma hızını iletişimsel olacak şekilde ayarlar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Çevirisini yaparken profesyonel davranış sergiler.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>4.1 Stresini yönetir.</p> <p>4.2 Beden dilini, jest ve mimiklerini kontrol ederek iletişime katkıda bulunur.</p> <p>4.3. Profesyonel çevirmen tutumu gösterir.</p>		

8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
8 a) Teorik Sınav	
Uygulanmayacaktır.	
8 b) Performansa Dayalı Sınav	
<p>A4 yeterlilik birimi için performansa dayalı iki aşamalı (P1 ve P2) bir sınav yapılır. P1 aşamasında aday başvurduğu B dilinden A diline bir metnin yazılı metinden sözlü çevirisini yapar. P2 aşamasında aday başvurduğu A dilinden B diline bir metnin yazılı metinden sözlü çevirisini yapar.</p> <p>Performansa dayalı sınav gerçeğe en yakın koşulları sağlayacak şekilde yapılır. Sınav kontrol listesinde aday tarafından başarılması gereken kritik adımlar ve performans kriterleri belirlenir.</p> <p><u>Sınav değerlendirme:</u></p> <p>Sınav değerlendirme komisyonu üyeleri, adayın uygulamadaki performansını sınav kontrol listesini kullanarak değerlendirir. Gözlenen performansta her bir ölçütün gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin değerlendirme, kontrol listesinde “evet” veya “hayır” şıklarından birinin işaretlenmesi ile yapılır. Adayın performansa dayalı sınavdan başarılı sayılması için kritik adımların tamamında başarı göstermesi gerekir. Kontrol listesindeki diğer maddelerin her biri 2 puan ağırlığındadır. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması (%100) ve diğer adımlardan en az 5’ini (5/15) başarması gerekir. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması ve asgari olarak 10 (on) puan alması gerekir.</p> <p>Sınavın değerlendirme 3 (üç) üyeden oluşan Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılır (3 (üç) üyeli değerlendirme komisyonu). Değerlendiricilerin nitelikleri ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilmiştir. Bu niteliklere sahip olan Değerlendirme Komisyonu başkanı ve üyelerinin bulunmadığı dillerde, sınavın değerlendirme ‘Değerlendirici Ölçütleri’ altında belirtilen niteliklere sahip, aktif dilleri İngilizce, Fransızca ve/veya Almanca olan Değerlendirme Komisyonu başkanı, iki değerlendirici üye (bu üç üye asıl üye olarak anılır) ve dil uzmanı iki danışman üye olmak üzere 5 (beş) üyeden oluşan değerlendirme komisyonu (5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonu) tarafından yapılır.</p> <p>Mümkün olduğu durumlarda, 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonunda yer alan dil uzmanı danışman üyeler, Türkçe bilmelidir ve adayın B dili danışmanların ana dili olmalıdır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, adayın B dilinin danışman üyelerin B dili olması kabul edilebilir.</p> <p><u>Sınav ortamı:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sınav ortamında duymayı zorlaştıran etkenler olmamalıdır. • Sınav ortamı adayın sınav komisyonunu ve konuşmacıları rahatça görebileceği, yazdığı notları okuyabileceği şekilde aydınlatılır. • Tüm değerlendiricilerin görebileceği bir yerde, sessiz çalışan dijital bir duvar saati bulunur. • Adayın ve değerlendiricilerin önünde, sınav ortamındaki kayıt cihazına bağlı delege mikrofoni bulunur. • Aday değerlendiricileri rahatça görebileceği şekilde oturtulur. • Aday için yüksekliği ayarlanabilir bir sandalye ve üzerinde yazı yazabileceği bir masa bulunur. • Adaylara not almak için uygun kağıt ve kalem sağlanır. • Adayın yerinden kalkmadan erişebileceği uzaklıkta su ve kâğıt mendil bulundurulur. <p><u>Sınav metni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sınav metni, genel kültür ve dünya bilgisi olan eğitimli ve birikimli bir irtibat çevirmeni vasfını taşıyacak kişinin bilmesi beklenen terimlerin dışında bir uzmanlık alanı gerektiren terimleri içermez. • Sınav metni kontrol listesinde belirtilen kritik adımları ve diğer ölçütleri değerlendirmeye uygun 	

şekilde tasarlanır.

- Sınav metni boşluksuz 1000 karakterden (+/- %10) oluşur.
- Sınav metninin alıcısı ve göndericisi metinde açıkça belirtilir. Metinde konu hanesi yer alır ve konu hanesinde içerik tanımlanır. Metnin tarihi ve imzacısı bulunur. Metinde kısaltma yer alıyorsa açılımı da parantez içinde belirtilir.
- Sınav metinleri Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunca oluşturulan bir havuzda hazır bulundurulur.
- Sınav metinleri Değerlendirme Komisyonunda tanımlanan üyelerin vasıflarına sahip uzmanlar tarafından hazırlanır. Değerlendirme komisyonu üyesi olarak belirlenen kişilerin vasfını haiz uzmanların hazırladığı sınav metinleri, aynı vasıflara sahip diğer bir üye tarafından kontrol edilir ve onaylandıktan sonra Sınav ve Belgelendirme Kuruluşunun metin havuzuna alınır.
- 3 kişilik Değerlendirme Komisyonunun oluşturulamayacağı tespit edilen tüm dillerde, sınav metninin Türkçe çevirisi de havuzda bulundurulur ve sınav metnine zorunlu ek olarak kabul edilir.
- Her bir sınav metni tek sefer kullanılır.
- Kuruluş, sınav başlamadan en geç 1 (bir) saat önce bir araya gelecek olan değerlendirme komisyonuna her bir birimin sınavı için uygun kombinasyonda iki adet olası sınav metni sunar. Sunulan metinlerden birini, komisyon sınav metni olarak belirler. Sınav metinleri Komisyonca mutabakata varılarak seçilir.

3 (Üç) Üyeli Değerlendirme Komisyonu Olduğu Durumlarda Sınav İşleyişi:

1) Değerlendirme Komisyonu, aday sınava alınmadan en geç 1 (bir) saat önce toplanır. Sınav başlamadan önce sınav akışını, üyelerinin görevlerini ve değerlendirme yöntemini tekrar gözden geçirir ve sınav metinlerinin uzunluğunu kontrol eder.

2) 1. şıkta belirtilen bilgilendirme tamamlandığında aday sınava çağrılır.

3) Komisyon Başkanı, sınav başlangıcında, adayı sınav işleyişi ve değerlendiriciler hakkında bilgilendirir.

4) P1 bileşeni için kullanılacak yabancı dildeki metin adaya verilir.

5) Adaya metni incelemesi ve gerekirse üzerine not alması için 5 (beş) dakika süre verilir.

6) Sürenin sonunda, aday, ilk olarak, metnin konusu, içeriği ve hedef kitlesi konusunda Komisyona bilgi verir ve metnin bir özetini sunar.

7) Aday B dilinden A diline yazılı metinden sözlü çevirisini yapar.

8) Çeviri yapılırken ve/ya sonrasında, değerlendiriciler not alır ve bireysel olarak kontrol listelerini doldurur.

9) Aday, çevirisini tamamladıktan sonra sınav odasından çıkar.

10) Komisyon başkanı, kronometre ile tespit edilen çeviri süresini açıklar.

11) Değerlendiriciler bireysel olarak doldurdukları kontrol listelerini birkaç dakika gözden geçirirler.

12) Aday yeniden içeri davet edilir.

13) P2 bileşeni için 4-10 arası adımlar tekrarlanır.

14) Komisyon üyeleri uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 ve P2 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren birer ortak kontrol listesi doldururlar. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda Komisyon, Sınav Merkezi tarafından çekilen kayıtları dinler. Kontrol listesindeki diğer maddelerin her biri 2 puan ağırlığındadır. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması (%100) ve diğer adımlardan en az 5'ini (5/15) başarması gerekir. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması ve asgari olarak 10 (on) puan alması gerekir.

5 Üyeli Değerlendirme Komisyonu Olduğunda Sınav İşleyişi

1) 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonlarında, Üç üyeli Değerlendirme Komisyonları için önce belirlenen işleyişteki 1-10 arası adımlar sonra 12-13. arası adımlar tamamlanır.

2) 5 (beş) üyeli Komisyonlarda, üyeler adayın sınavı tamamlamasının ve sınav odasından çıkmasının ardından kontrol listesini bireysel olarak doldurmazlar. Dil uzmanı olan danışman üye diğer üyelere adayın dil yeterliliği konusunda geri bildirimde bulunur. Tüm asil üyelerin görüşleri alınarak ve danışman üyelere de gerekli bağlamlarda ve konularda destek alınarak tek bir kontrol listesi birlikte doldurulur.

Komisyon uzlaşma ilkesi doğrultusunda, ortak bir tartışma yürütüp, P1 ve P2 bileşenlerinin değerlendirmesini içeren birer ortak kontrol listesi doldurur. Anlaşmazlık durumlarında kayıttan tespit edilebileceği düşünülen konularda değerlendiriciler, Sınav Merkezi tarafından alınan kayıtları dinler. Kontrol listesindeki diğer maddelerin her biri 2 puan ağırlığındadır. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması (%100) ve diğer adımlardan en az 5'ini (5/15) başarması gerekir. Adayın başarılı olabilmesi için kritik adımların hepsinden başarılı olması ve asgari olarak 10 (on) puan alması gerekir. 5 (beş) üyeli Değerlendirme Komisyonlarında adayın başarılı olduğuna dair karar vermek için en az 2 (iki) asıl üye, bir dil uzmanı olan danışman üye değerlendiricinin aynı yönde görüş bildirmesi gerekir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

-		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A4-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Bu birimin kazandırılması için aşağıda tanımlanan içeriğe sahip bir eğitim programının tamamlanması tavsiye edilir:

1. Dil ve Kültür
 - 1.1. Türkçe bilgisi
 - 1.2. Yabancı dil bilgisi
 - 1.3. Çeviri yapılacak dillerin ve toplumların kültürleri
 - 1.4. Konuşma, dil ve söylem kullanımı
2. Yazılı Metinden Sözlü Çeviri Teknikleri
 - 2.1. Söylem çözümlemesi teknikleri
 - 2.2. Hızlı okuma teknikleri
 - 2.3. Bellek geliştirme teknikleri
 - 2.4. Yeniden dillendirmede konuşma, dil ve söylem kullanımı teknikleri
3. Sözlü Çevirmen Performans Stratejileri
 - 3.1. Çalışma süreçlerinde kalite ve verimlilik
 - 3.2. Stres yönetimi
 - 3.3. Etkili konuşma teknikleri

EK A4-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
----	---------------	------------------	----------------------------------	---------------------

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1*	Verilen süre içinde metnin çeviriye yönelik hızlı taramasını ve okumasını yapar.	C.1.1 C.2.1	1.1	P1, P2
BY.2	Verilen süre içinde metnin çeviriye yönelik çözümlemesi için gerekli göreceği araştırmayı yapar.	C.1.1 C.2.2 C.2.5 C.3.1 C.4.3	1.1	P1, P2
BY.3	Çeviri için kısa notlar alır.	C.2.3	1.1	P1, P2
BY.4	Yazılı metni, çevirisini kolaylaştıracak şekilde anlamsal, yapısal düzeyde birimlere ayırır.	C.1.3	1.1	P1, P2
BY.5*	Varsa, metnin gönderici, alıcı, tarih bilgi bileşenlerini aktarır.	C.1.3	1.2	P1, P2
BY.6*	Metnin iletilme amacını ve konusunu aktarır.	D.1.5	1.2	P1, P2
BY.7*	Metnin iletilme amacını anlamlandıran ana noktalarını mantıksal akışıyla sıralar.	D.1.5	1.3	P1, P2
BY.8*	Özeti, giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşacak şekilde iletişimsel olarak düzenleyerek iletir.	D.1.6	1.3	P1, P2
BY.9*	Gerekli vurgu ve konuşma aralıklarıyla özetini sözel olarak yapılandırır.	D.1.6	1.4	P1, P2

BY.10	Metnin konu kapsamına uygun terim ve söylemi kullanır.	C.3.2	1.3	P1, P2
BY.11*	Zaman kısıtlamalarına uygun hareket eder.	D.1.6	1.1	P1, P2
BY.12*	Sesini duyulacak şekilde ayarlar.	D.1.2	1.4	P1, P2
BY.13	Sesini ve beden dilini stresini belli etmeyecek şekilde kontrol altına alır.	D.1.6	1.4	P1, P2
BY.14*	Akıcı bir şekilde konuşur.	D.1.6	1.4	P1, P2
BY.15	Göz teması ve beden dili ile iletişimsel bir konuşmacı özelliklerini sergiler.	D.1.6	1.4	P1, P2
BY.16*	Kaynak metnin düşünsel ana ve ikincil noktalarını ve içeriğini doğru aktarır.	D.1.5	2.1	P1, P2
BY.17*	Kaynak metnin düşünsel ana ve ikincil noktalarını ve içeriğini eksiksiz aktarır.	C.4.2 D.1.5	2.1	P1, P2
BY.18*	Tarih, özel isim, sayı içeren bilgi bileşenlerini doğru aktarır.	D.1.5 D.1.6	2.1	P1, P2
BY.19*	Tarih, özel isim sayı içeren bilgi bileşenlerini eksiksiz aktarır.	C.2.3 D.1.5	2.1	P1, P2
BY.20*	Metinde fikirler arasındaki bağlantıları doğru kurar.	D.1.6	2.2	P1, P2
BY.21*	Anlamın aktarılmasına katkıda bulunmayan ve kaynak metinde olmayan bir bilgiyi eklemeyiz.	C.3.1. D.1.5,	2.2	P1, P2
BY.22	Hedef kitlenin bilgi düzeyine uygun olacak şekilde anlam birimlerinde gerekli açıklamaları ekler ve /ya açıklar.	C.3.2 C.2.5 D.1.6	2.2	P1, P2
BY.23*	Tam karşılığını bilmediği/çıkaramadığı terimi veya anlam birimini açıklayarak aktarır.	C.3.2 C.2.3 D.1.6	2.2	P1, P2
BY.24*	Tam karşılığını bilmediği/çıkaramadığı terimi, uygun bir başka terimle ikame eder.	C.3.2 C.2.3 D.1.6	2.2	P1, P2
BY.25*	Kaynak metnin bağlamını doğru aktarır.	D.1.5	2.3	P1, P2

		D.1.6 C.3.1 C.2.5		
BY.26	Kaynak metnin biçimini erek dildeki eşdeğeriyle aktarır.	C.2.5 D.1.6	2.3	P1, P2
BY.27	Hedef kitlenin eğitim ve meslek özelliklerine uygun terimleri kullanır.	C.2.5. C.3.2, D.1.6	2.4	P1, P2
BY.28*	Takip edilebilecek bir hızla konuşur.	D.1.6	3.1	P1, P2
BY.29*	Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlendirmelerini erek dilde yansıtır.	D.1.1	3.2	P1, P2
BY.30	Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin kapsamlarını erek dilde yansıtır	D.1.1	3.2	P1, P2
BY.31*	Doğal konuşma akışı benimser.	D.1.6	3.3	P1, P2
BY.32	Çevirisini, anlamayı zorlaştıracak ölçüde, yer yer hızlanıp yavaşlamadan tutarlı bir hızla aktarır.	D.1.6	3.3	P1, P2
BY.33	Sesi titremeden konuşur.	D.1.6	4.1	P1, P2
BY.34*	Konuşurken nefesini kontrol eder.	D.1.6	4.1	P1, P2
BY.35*	Beden diliyle rahat olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	4.1	P1, P2
BY.36	Beden diliyle kendinden emin olduğunu gösterir.	D.1.5 D.1.6	4.1	P1, P2
BY.37*	Tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak hareket ve davranışlardan kaçınır.	D.1.6	4.2	P1, P2
BY.38*	İyi bir iletişimcinin özelliklerini (örn. tonlama, vurgu, akıcılık) sergiler.	C.4.2 D.1.6	4.2	P1, P2
BY.39*	Çeviri sırasında dinleyiciler ile ara ara göz teması kurar.	C.4.2 D.1.6	4.2	P1, P2
BY.40*	Sözcükleri anlaşılır bir şekilde telaffuz eder ve yutmadan sesletir.	D.1.7	4.3	P1, P2
BY.41*	Çeviri sırasında, tekrar eden ve dinleyicilerin odaklanmasını zorlaştıracak sesleri çıkarmaz.	D.1.6	4.3	P1, P2

BY.42	Resmi kurumların görüşme ortamına uygun bir kıyafet giyer.	D.1.6	4.3	P1, P2
BY.43	Çeviri sırasında yüzünün görünmesini engellemeyecek şekilde kendini hazırlar.	D.1.6	4.3	P1, P2
BY.44*	Resmi bir sınav ortamının gerektirdiği görgü kurallarına uygun davranışları sergiler.	D.1.5	4.3	P1, P2
BY.45*	Metin hakkında bilgilendirme yaparken değerlendiricilerle göz teması kurar.	C.1.1 C.2.2 C.2.5 C.3.1 C.4.3	4.3	P1, P2

(*) Performansa dayalı sınavda başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

- A1- İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma ve Kaynak Verimliliği
- A2-İrtibat Çevirisi Birimi
- A3- Ardıl Çeviri Birimi
- A4- Yazılı Metinden Sözlü Çeviri Birimi

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

A DİLİ: Kişinin ana dilini (bu yeterlilik kapsamında Türkçedir),

B DİLİ: Çevirmenin ana diline doğru ve ana dilinden çeviri yaptığı, yetkin olduğu aktif yabancı dil(ler)ini,

ANLAM BİRİMİ: Eş dil bilgisi yapılarından bağımsız olarak bireyin, önceki bilgilerini, anlama, algılama, zihinsel işleme kapasitesine bağlı olarak zihinde bir anlam canlandıran söz öbeklerini,

ARDIL ÇEVİRİ: Sözlü bir iletinin konuşmacıdan sonra bölümler halinde erek (hedef) dile aktarılmasını,

EREK DİL: Bir kaynak metnin çevirisinin aktarıldığı dili,

İRTİBAT ÇEVİRİSİ: İki farklı dildeki konuşmacının karşılıklı görüşmelerde, kendi ana dillerinde konuştukları durumlarda iletişimin sağlanması amacıyla, konuşmacıların iletileri bittikten sonra ardından diğer dile çevrilmesini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği'ni,

SÖYLEM ÇÖZÜMLEMESİ: Bir sözlü veya yazılı iletişim içeriğinin metinsel özellikleri, açık ve örtük içerik, dil düzlemi, muhatap tarafların kişisel özellikleri, kullandıkları üslup, vurgu, ses tonu, beden dili, söylem birimlerinin işlevi, sezdirimlerin bağlam ve ortama göre gözetilerek çevirinin amacı doğrultusunda çözümlenmesini,

TERİMCE: Metinlerde kullanılan terimlerin listesini,

UZMANLIK TERİMİ: Belli bir alanda uzmanlaşmış kişilerin kullandığı kesit dile ait sözcük ve ifadeleri,

YAZILI METİNDEN SÖZLÜ ÇEVİRİ: Çevirmenin kendisine çevrilmek üzere verilen yazılı metni sözlü olarak çevirmesini, İfade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

-

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendirici, Çevirmen Ulusal Meslek Standardında öngörülen görevleri değerlendirebilecek yetkinlikte olmalıdır.

Adayın başvurduğu dil kombinasyonunu karşılayan değerlendiricilerden oluşacak olan sınav komisyonu, 1 (bir) komisyon başkanı ve iki uygulamacıdan oluşan, 3 (üç) üyeli Değerlendirici Komisyonudur.

Komisyon başkanı ve komisyon üyelerinin nitelikleri aşağıdaki gibidir. Ayrıca, her bir üye için aynı vasıflara sahip bir yedek üye de belirlenip bildirilir.

1. Üye (Komisyon başkanı) (Akademik nitelikli üye)

- Üniversitelere bağlı Konferans Çevirmenliği Programları ve/ya Mütercim-Tercümanlık/Çeviribilim bölümlerinde sözlü çeviri derslerinde eğitim vermiş olan,
- Ardıl ve/ya sözlü çeviri deneyimi olduğu kurumunca tasdik edilen uzmanlardan seçilir.

2. Komisyon Üyesi: (İrtibat Çevirmeni)

- En az lisans düzeyinde mütercim-tercümanlık eğitimi almış olan,
- Son iki (2) yılda aktif olarak irtibat çevirmeni yeterlilik birimlerinde çeviri deneyimi olduğunu kurumundan tasdikli belge ile veya işveren/iş yetkilisinden aldığı hizmet bildirim yazısı ile kanıtlayan uzmanlardan seçilir.

3. Komisyon Üyesi: (İrtibat Çevirmeni)

- Son 5 (beş) yılda, irtibat çevirmeni yeterlilik birimlerinde aktif çeviri deneyimi olduğunu kurumundan tasdikli belge ile veya işveren/iş yetkilisinden aldığı hizmet bildirim yazısı ile kanıtlayan uzmanlardan seçilir.

Adayın başvurduğu dil kombinasyonunda yukarıda belirtilen şekilde tanımlanan komisyon üyeleri tespit edilemediği ve bu vasıflara sahip bir veya iki komisyon üyesi bulunabildiği durumlarda 5 (beş) üyeli değerlendirme komisyonu oluşturulur.

Adayın dil kombinasyonuna sahip ve yukarıda belirtilen üye özelliklerini haiz kişi varsa, bu üyeler Değerlendirme Komisyonunda yer almalıdır. Olmadığı takdirde ise yukarıda belirtilen vasıflara sahip, aktif dili İngilizce, Fransızca ve/veya Almanca olan komisyon üyeleri atanır.

5 üyeli Komisyonlarda adayın başvurduğu B dilinde yetkin 2 (iki) dil uzmanı olan danışman üye seçilir.

Dil uzmanı olan danışman üye aşağıda belirtilen niteliklere sahiptir:

- C1 seviyesinde yabancı dil yetkinliğine sahiptir.
- Yükseköğretim kurumlarında söz konusu dilde toplam en az 3 (üç yıl) boyunca ders vermiş olmalıdır. Söz konusu dilin herhangi bir yükseköğretim kurumunda eğitimi verilmemesi durumunda danışman üyenin ana dilinin söz konusu dil olması ve Türkçe yetkinliği olması aranır.
- Herhangi bir sözlü çeviri türünde deneyimi olduğunu belgeler.

Komisyon üyeleri ve aday arasında akrabalık ilişkisi, işçi/işveren ilişkisi veya herhangi bir hukuki anlaşmazlık olduğu tespit edilebildiği durumlarda Sınav Merkezi bu konu hakkında ilgili taraflarca bilgilendirilir. Böyle bir durumda Sınav Merkezi sınav öncesinde Sınav Komisyonundan ayrılan üyenin vasıflarını haiz yedek komisyon üyesi görevlendirir.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme, ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.

EK 5^(*): Resmi Görüşe Gönderilmesi Öncesinde Yeterlilik Taslağına Katkıda Bulunan Kurum/Kuruluşlar

T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı

EK 6^(*): Yeterlilik Taslağının Görüşe Gönderildiği Kurum ve Kuruluşlar

EK 7^(*): Yeterlilik Taslağına ilişkin Kurum ve Kuruluşlardan Gelen Görüşler ve Gelen Görüşlerin Değerlendirilmesine ilişkin Form

EK 8^(*): Yeterliliğin Kazanılmasında Uygulanacak Ölçütlerin Belirlenmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Pilot Çalışmaya Yönelik Bilgiler

EK 9^(*): Yeterlilik Sınavına Giriş Şartları ve Belge Geçerlilik Süresine İlişkin Açıklamalar

Sınav ve Belgelendirme kuruluşu, ancak değerlendirici ölçütlerini haiz komisyonların oluşturulabildiği dil kombinasyonlarında yeterlilik sınavları açabilir.

Adayın A dili (ana dili) Türkçe olmalıdır.

Birkaç B dili (yabancı dili) olan adayın birden fazla B dilinde sınava girmek için başvurması durumunda, her bir dil için ayrı değerlendirme komisyonu oluşturulur ve yeterlilik sınavı yapılır.

Yabancı dil bilgisini belgelemede ‘Diller için Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesinin’ sınıflaması referans alınır.

İrtibat Çevirmeni adayının asgari yabancı dil düzeyi buradaki sınıflamaya göre C1 olmalıdır.

Değerlendirme Komisyonu üyelerinin dil düzeyi de C1 olmalıdır.

Belgeleme, yabancı dil düzeyi geçerli dil sertifikaları ibrazı ile yapılacaktır. Bunun için ÖSYM'nin ve MYK'nın denklik listeleri esas alınacaktır. Bu belgelerde yer almayan diller için sertifikalar ilgili ülkelerin resmi olarak benimsediği sınavlar olmalıdır.

Yeterlilik almak için başvuran kişi yabancı uyruklu da olsa Türkçe ile ilgili sertifika istenmeyecektir. Buna karşılık ana dile denk düzeyde olması gereken Türk düzeyine ilişkin değerlendirme tüm adaylar için yeterlilik sınavı içinde Değerlendirme Komisyonunun takdiri ile gerçekleştirilecektir.

(): Bu ekler, yeterlilik taslaklarının değerlendirilmesi ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar için saklanacak olup yeterliliklerin kamuya açık olan nüshalarında yayınlanmayacaktır.*